

Аитова Зяйфяр Абдулловна

Яфарова Алиса Махмутовна

Муниципальное общеобразовательное учреждение

«Национальная (татарская) гимназия»

г. Саратов

БИНАРНЫЙ УРОК «КАЗАНЬ» (АНГЛИЙСКИЙ И ТАТАРСКИЙ ЯЗЫКИ)

Тема урока: “Out and about Kazan” “Казан шәһәренә сәяхәт”

Тип урока и его структура: бинарный урок (английский и татарский языки) общеметодологической направленности

Класс: 9

Данный урок связан с предыдущими и последующими согласно календарно-тематическому планированию Рабочей программы по английскому языку для 9 класса УМК «Английский с удовольствием», авт. Биболетова М.З. и татарскому языку для 9 класса “Татар теле”, автор Сафиуллина Ф.С.

Цель урока: формирование у учащихся деятельностных способностей и способностей к структурированию и систематизации учебного материала.

Задачи урока:

Речевая компетенция: развивать навыки письма, аудирования и чтения с полным пониманием.

Языковая компетенция: доводить до автоматизма употребление в речи лексических единиц по теме “Out and about a city”

Социокультурная компетенция: познакомить с достопримечательностями Казани.

Компенсаторная компетенция: развивать языковую догадку и воображение, критическое мышление и память.

Учебно-познавательная компетенция: развивать навыки работы с текстом, умение выделять основную информацию из прочитанного и прослушанного, умение структурировать материал.

Познавательный аспект: познакомить обучающихся с культурой столицы Республики Татарстан.

Развивающий аспект: развивать психические функции, связанные с речевой деятельностью (внимание, логическое мышление, способность к выявлению языковых закономерностей, языковая догадка)

Учебный аспект: овладевать всеми видами речевой деятельности.

Воспитательный аспект: повышать мотивацию к изучению английского и татарского языков, воспитывать культуру языкового общения.

Ход урока:

1. Today we are speaking about one of the most enchanting cities in the Russian Federation. It is the capital of the republic where our ancestors lived, where we have many relatives and friends. More than 1 million people of about 70 nationalities live there in peace.

Have you guessed the name of the city? Of course, it is Kazan.

Once the prominent Tatar poet G. Tukai said about Kazan:

«Oh, Kazan, spirited Kazan! Melodious Kazan, radiant Kazan! . . .»

Просмотр фильма о Казани.

2. And what do you know about Kazan?

Высказывания учащихся.

OK, thank you. And what do you want to know about Kazan?

Высказывания учащихся.

3. So, you want to know more about. . . (theatres and museums, universities, famous people, summer weather in Kazan, streets and squares . . .)

Well, what questions are the most important? What makes you think so?

What should we do to find the answers to your questions?

(We can read some texts, or see some films about Kazan, we should listen to the texts. . .)

4. You are right! Now we are going to watch a presentation devoted to Kazan. Maybe it will help you to find the answers to your questions.

Презентация «Казань» (татарский язык)

И, Казан! Дәртле Казан! Моңлы Казан!

Монда хикмәт, мәгърифәт һәм монда гыйрфан, монда нур...

Казан шәһәре безнең башкалабыз, мәркәзебез. Хикмәт – ул нинди дә булса кызыклы вакыйганы аңлата. Димәк монда театрлар күп. Мәгърифәт- белем дигән сүз. Димәк биредә бик күп уку йортлары. Нур – безгә яктылык, жан жылысы бирә

Хәзер без сезнең белән кечкенә генә экскурсия ясарбыз.

1 слайд

Казан - безнең горурлыгыбыз.

Монда бөтендөнъя мәдәниятенә Казан шәһәре биргән олуг талантлар, халыкның сөөкле уллары һәм кызлары яшәгән һәм ижат иткән.

Исемнәрне саный китсәң, дөнъя культурасының бөөк талантларын – жырчы Шаляпин һәм язучы Горький, татар мәдәниятенәң якты йолдызларын – язучы Исхакый, шагыйрь Тукай, әдип Әмирхан, Галимжан Ибраһимовны атамыйча һич мөмкин түгел.

2 слайд

Казанда кемнәр генә, нинди генә атаклы кешеләр яшәмәгән!

Композиторлар Ф. Яруллин, Н. Жиганов, Р. Яхин, С. Сәйдәшев, С. Садыкова, жырчылар Г. Кайбицкая, З. Басыйрова, Х. Бигичев, шагыйрьләр М. Жәлил, Н. Такташ, Х. Туфан, С. Хәким, язучылар Л. Толстой, Аксаков, Т. Гыйззәт, Н. Исәнбәт, Г. Бәширов, рәссамнар Б. Урманче, Фешин, тарихчы Ш. Мәржәни, мәгърифәтче К. Насыри, остаз Державин, актер Качалов һәм башкалар.

Татар телендә өч төрле изафә бәйләнеше бар. Аның ике төре инглиз төре белән туры килә.

Күнегү 1

I төр изафә { 1 исем } { 2 исем }

1. профессия

КОМПОЗИТОР Салих Сәйдәшев - composer Salikh Saidashev

2. материал

ТИМЕР ишек - iron door

Күнегү 2

Инглизчәдән татарчага дәрәс тәрҗемәләрен күрсәтәп чыгыгыз.

iron mould - тимер бизәк

clay building - көмеш акча

stone house - күн чите

3 слайд

Казан елдан-ел үсә, матурая. Бүгенге көндә ул зур фән һәм мәдәният үзәге булып тора. Казанда самолетлар һәм вертолетлар, медицина кораллары һәм шифалы дарулар, мех әйберләр һәм тегү әйберләре, магнитлы тасмалар һәм киноплёнкалар, музыка кораллары һәм төрле машиналар приборлары, тимер-бетон әйберләр һәм химикатлар житештерелә.

4 слайд

Казанда жиде район бар: Вахитов, Совет, Мәскәү, Киров, Идел бие, Яна Савин районнары. Вахитов районы – Казанның тарихи, фәнни һәм мәдәни үзәге булып тора. Бу районда 6 театр урнашкан: Г. Камал исемендәге Татар дәүләт академия театры, В. Качалов исемендәге Казан дәүләт рус драма театры, М. Жәлил исемендәге Татар академия опера һәм балет театры, К. Тинчурин исемендәге Татар дәүләт драма һәм комедия театры, Курчак театры, Яшь тамашачылар театры.

5 слайд

Муса Жәлил исемендәге Татар академия опера һәм балет театры бинасы 1948-1956 елларда төзелгән. Архитекторлары – Н. П. Скворцов һәм И. Г. Гайнетдинов. Театр сәхнәсендә дөнья һәм рус классикасы, шулай ук Ф.

Яруллин, Н. Жиханов һәм М. Мозаффаровның беренче театр балетлары һәм опералары куела. Биредә һәр елны Шаляпин исемендәге опера сәнгате һәм Нуриев исемендәге Халыкара классик балет фестивальләре үткәрелә.

6 слайд

Бу Татарстанның берләштерелгән Дәүләт музейе. Элек бу бинада Сәүдә йорты булган. 1800 елда төзелгән, архитекторы – Емельянов. 1847 елда архитектор Бессонов тарафыннан үзгәртеп эшлэнгән. 1895 елда биредә шәһәр музейе ачыла. Экспозицияләренең нигезен туган якны өйрәнүче Лихачев тупланмасы тәшкил итә. Бүген музей фондларында дөньяның төрле илләреннән жыелган 600 меңнән артык экспонат саклана. Күп кенә экспонатлар борынгы Болгар чорына карыйлар. Болгар һөнәрчесенең жир йорты, чуен кору формалары, металл бизәкләр, күн чигүле читекләр, бизәнү әйберләре, көмеш тәңкәләр, бакыр акчалар.

7 слайд

Вахитов районы – фән үзәге. Районның территориясендә бик күп Югары уку йортлары урнашкан. Алар – Казан дәүләт университеты, Казан дәүләт техник университеты, Казан дәүләт технология университеты, Казан дәүләт медицина университеты, Казан дәүләт педагогия университеты, Казан дәүләт консерваториясе, Казан финанс һәм икътисад институты.

8 слайд

Кремль урамына керик. Ак колонналы бина - университет. Ул Казанның горурлыгы. Биредә Лобачевскийның яңа геометриясе иҗат ителгән. Бөек галимнәр зур ачышлар ясаганнар.

9 слайд

Казан дәүләт университетының төп бинасы 1822-1825 елларда төзелгән. Бинаның архитекторы – Пятницкий. 1804 елда ачылган Казан университеты шәһәрнең данын нык күтәрә. Математик Лобачевскийның, филолог Фуксның, химик Зининның, Бутлеровның, Завойскийның, Чеботоревның, Арбузовның фәнгә керткән зур өлешләре Казан шәһәренең горурлыгы булып тора.

Карточкалар белән эшләү – укучылар карточкаларын алмаштырып тикшерә

И Казан!

1. Казан_____ ерак гасырлардан килгән олуг тарих_____ бар.
2. Казан каласы 1445 елда Казан ханлыгының үзәге___ әверелә.
3. Көнбатыш___ һәм Шәрык___ зур дәүләтләр___ , шәцәрләр___ белән тыгыз элемтәләр алып барган ул заманда Казан.
4. Россия империясе составына кертелгәч, Казан зур губернияның башкаласы__ әйләнә.
5. 1804 елда төзелгән Казан университеты шәһәрнең даны__ нык күтәрә.
6. Казан шәһәре___ горурлык___ - математик Лобачевский___, химик Бутлеров___, бөек галим Фукс___ һәм атаклы фән кешеләре___ фәнгә керткән зур өлешләр___.
7. Дөнья культурасының бөек талантлары__ - жырчы Шаляпинны, язучы Горькийны, татар мәдәниятенәң якты йолдызлары___ - Исхакыйны, Тукайны, Галимжан Ибраһимовны атамый - ча мөмкин түгел.
8. Драматург Кәрим Тинчуринның, композитор Салих Сәйдәшевнең, шагыйрь Муса Жәлилнең, рәссам Бакый Урманченең, язучы Тажи Гыйззәтнең ижатлары___ халкыбыз рухи байлык ала.

9. Бөтендөнъя мәдәниятенә Казан шәһәре биргән олуг талантлар, халык____ сөекле уллар____ һәм кызлар____ татар халкының һәрвакыт күңеле ____.

5. What did you want to know about Kazan? Have you found any necessary information?

Высказывания учащихся.

Письмо про Универсиаду 2013 года в Казани. (татарский язык)

Хат тыңлау

Казанда Универсиада!

Сәлам! Минем исемем _Эльмира . Мин Казан шәһәрендә тудым. Спорт белән шөгылләнәргә бик яратам! 2013 елда Казанда зур күләмдә Жәйге Универсиада үткәрелде.

Ә нәрсә соң ул Универсиада?

Әлеге сүз “Университет” һәм “Олимпиада” кушылмасыннан тора, студентлар арасында үткәрелә торган спорт ярышларын белдерә.

Казан Универсиадасының спорт программасы ярышларның 27 төрен үз эченә алды – жиңел атлетика, баскетбол, футбол, нәфис гимнастика, спорт гимнастикасы, йөзү, су тубы, суга сикерү, дзюдо, волейбол, байдаркаларда һәм каноэда ишү, регби, синхрон йөзү, шахмат, чирәмдәге хоккей, авыр атлетика, бокс, спорт йөреше, самбо, бадминтон. Универсиада тарихында программага бу кадәр төрдәге ярышларның кертелгәне юк иде әле. Бокс, синхрон йөзү, самбо, билбау көрәше, регби Универсиада программасына беренче тапкыр кертелде.

Универсиаданың үз символикасы бар. 2013 елгы Универсиада логотибы вертикаль буенча сузылган дүртпочмак формасында эшлэнгән. Әлеге дүрт почмакны инглиз телендә язылган Универсиада, Казан, Универсиаданы үткәрү елы, Россия һәм Халыкара студентлар спорты федерациясенәң биш йолдызы формалаштыра. Универсиада эмблемасы латин алфавитындагы U хәрәфенәм 5 континенты символлаштыручы төрле төстәге йолдызлардан тора. Шулай ук Универсиада эмблемасы Бөтендөнья студентлар уеннарының акәләмендәдә бар. 2013 елгы Универсиада эмблемасы нигезендә – традицион татар орнаменты элементы булган лалә чәчәге. Чәчәк ул – жәй атрибуты, яшьлек һәм үсеш, бәхет-шатлык символы.

Казан Универсиадасының Талисманы – Юни (Uni) кушаматлы канатлы ак барс малае. Канатлы ак барс – Татарстан Республикасының милли символы. Ул Татарстанның гербында да урын алган.

6. You know, all over the world, people go on vacation. And when on vacation, they write and send postcards and letters. Sending letters people share new experiences with others.

- Have you ever sent a letter or a postcard?

- Who did you send it to?

- Where were you when you sent it?

Here you see a letter Mary wrote to Ann. Let's read it aloud.

7. You know, Ann was a little bit disappointed with the letter. She wanted to know more what Mary was doing and seeing. She felt that a lot of interesting information was missing from the letter.

Now, you are to work in pairs. Please, create 5 – 6 questions Ann was thinking about.

Учащиеся зачитывают вопросы вслух.

8. So, our lesson is coming to its end. We have only few minutes left and I want you to finish the following sentences:

At the lesson it was interesting to. . . I have learned . . .

Now I can. . . It was difficult to. . .

9. Home Task: You are to choose between **a four** and **a five**. If you think **a four** is enough for you fill in the fact sheet **Kazan**. If you want to get **a five** you are to write a letter about your stay in Kazan to your friend.

Казан турында шигырь сөйләү

Казаным, Казаным!

Жир йөзәндә синән

Матуррак калалар

Күп алар! Мин беләм

Рим, Парижлар данын...

Күңелем аларның

Берсенә генә дә

Алыштырмас сине,

И,минем Казаным!

